

Udruženje NEZAVISNI BIRO ZA RAZVOJ

PROGRAM RADA
za 2013. godinu

Gradačac / Modriča, maja 2013. godine

I UVOD

Kao i u prethodnim godinama NBR će nastojati obezbijediti provoditi aktivnosti kako bi pratio dinamiku ostvarenja zacrtanih ciljeva iz Opšteg strateškog okvira razvoja NBR-a do 2016 godine. S tim u vezi , 2013 godinu trebalo bi da obilježi nastojanje da NBR zadrži postignuti nivo i unaprijedi dostignuti imidž i vjerodostojnost Organizacije kao institucije koja kreira i provodi konkretne mjere za razvoj preduzetništva. NBR će, sa nesmanjenom dinamičnošću, inovativnim pristupom, efikasnošću i efektivnošću svoga rada i dalje razvijati fleksibilnost, javnost i transparentnost rada. Posebna pažnja će biti posvećena razvoju saradnji, partnerstava i umrežavanjem jer se na taj način može postići veći kvalitet nego što to pojedinci ili insitucije mogu dosegnuti djelujući samostalno.

II RAD ODJELA NBR-a:

Ni u 2013. godini NBR neće mijenjati postojeću organizacionu strukturu koju čine 3 odjela:

- Centar za preduzetništvo, inovacije i tržište - PITcentar,
- Razvojno-preduzetnički centar (RPC) u čijem sklopu će biti i NBR inkubator
- Finansijsko-administrativni sektor

Imajući u vidu aktuelni društveno-ekonomski trenutak, NBR se, za sada, neće upuštati u razvoj novog odjela koji bi se bavio naučno - istraživačkim radom već će pokušati sprovesti mjere na programsko-finansijskom i kadrovskom jačanju kako bi se sačuvao dostignuti stepen razvijenosti Organizacije.

2.1. CENTAR ZA RAZVOJ PREDUZETNIŠTVA, INOVACIJA I TRŽIŠTA (PITcentar)

U 2013 godini rad Centra će biti usmjeren prema:

2.1.1.Implementaciji započelih projekata:

2.1.1.1. *LEDNet-Inicijativa za kreiranje mreže za lokalni ekonomski razvoj u BiH*

Partneri: PLOD Centar Bihać, Udruženje za poduzetništvo i posao LINK Mostar, Udruženje Nezavisni biro za razvoj - NBR Gradačac, Udruga poduzetnika i poslodavaca – UPIP Žepče i Centar za razvoj Hercegovine (CRH) Trebinje.

Period implementacije: juni 2011.- maj 2013. godine (24 mjeseca).

Ukupna vrijednost projekta je 259.620 eura od čega Europska unija financira 231.062 eura u okviru instrumenta za pretprijetnu pomoć, IPA 2009.

2.1.1.2. *Projekat „Koalicija za jači glas male privrede“ / „Coalition for higher voice of small businesses“*,

Projekat provodi: Udruženje za poduzetništvo i posao LINK Mostar, Udruženje „Nezavisni biro za razvoj“ – NBR Gradačac, Centar za promociju lokalnog razvoja - PLOD Bihać, Udruga poduzetnika i poslodavaca - UPIP Žepče, Udruženje drvoprerađivača “DRVO-PD” Prijedor i NVO “COSPE” Italija.

Ukupna vrijednost projekta: 261.105,00 EUR od čega Europska unija financira 233.605,00 EUR (89,46%) u okviru instrumenta za pretprijetnu pomoć, IPA 2012.

Sufinansiranje od strane partnera 27.500,00 EUR (10,54%).

Trajanje projekta: 20 mjeseci (decembar 2012. god. – august 2014. god.)

Cilj projekta : Djelovanjem mreže OCD ubrzati reforme za poboljšanje poslovnog okruženja u skladu sa EU aktom za mala i srednja poduzeća (SMALL BUSINESS ACT).

Specifični ciljevi:

“Ojačati” glas malih biznisa i njihove zahtjeve učiniti jasnim i lako primjenjivim;
Povećati svijest Vladinih institucija za rad sa poslovnim sektorom;

Aktivnosti:

1. Jačanje udruženja MSPa;
2. Umrežavanje udruženja MSPa;
3. Zajedničke aktivnosti malih biznisa i Akademske zajednice;
4. Monitoring i kampanje prema građanima.

Očekivani rezultati:

1. Stimulisano kreiranje 10 novih udruženja (za učestvovanje u radu umrežavanja i predstavljanja malih biznisa);
2. Ojačani kapaciteti 15 postojećih udruženja primjenom minimalnih standarda rada;
3. Uspostavljena koalicija udruženja MSP (funkcionalna koalicija malih biznisa i njihov jak utjecaj);
4. Zajednički rad Akademske zajednice i MSPa;
5. Monitoring Vladinih ključnih politika i podignuta svijest javnosti o poslovanju/nedostatku poslovanja ključnih ministarstava;

2.1.1.3.IRRI-Projekat navodnjavanja

Partneri:

1.1.Hrvatska:Općina Lovas , aplikant i vodeći partner,Općina Tompojevci i drugi partneri

1.2.Bosna i Hercegovina:Općina Odžak,aplikant,Opština Šamac i NBR,

2.Trajanje Projekta: 18 mjeseci

3.Ukupna vrijednost Projekta: 240,535.47 eura, Općina Lovas, 127.191,27 € , Općina Odžak, 113.343,50 €

3.1.Od čega EU finansira 85%

3.2.Partneri sufinansiraju 15%

Opći cilj je doprinijeti povećanju proizvodnje usjeva i uvećanju prihoda poljoprivrednika u Hrvatskoj i BiH.

Konkretni ciljevi:

- Podržati proizvodnju poljoprivrednih proizvođača uvođenjem sistema navodnjavanja u poljoprivredi.
- Unaprijediti znanje poljoprivrednika i stručnost tehničara.
- Povećati saradnju i svijest javnosti o navodnjavanju promoviranjem nove vodne kulture, racionalnijim korištenjem i uvođenjem sistema za upravljanje potrebama za vodom.

Ciljne grupe:

- Poljoprivrednici, poljoprivredne zadruge i MSP-a,
- Udruženja korisnika voda,
- Poljoprivredne savjetodavne službe.

Korisnici: Stanovništvo navedenog područja, općine

Očekivani rezultati:

1. Dobro proveden i vidljiv projekat sa dobrom i konstruktivnom komunikacijom među partnerima i usaglašenim izvještavanjem prema programu,
2. Unaprijeđeno razumijevanje trenutnih praksi navodnjavanja i upravljanja u područjima projekta,
3. Poboľšane vještine poljoprivrednika i tehničara u upravljanju navodnjavanjem i sličnim praksama u poljoprivredi u područjima projekta.

Glavne aktivnosti:

1. Vođenje i koordiniranje Projekta,
2. Studijsko istraživanje o trenutnim praksama u okviru ciljnih područja,
3. Uspostavljanje i praćenje testnih zemljišnih čestica za unaprijeđene prakse upravljanja vodim resursima/obrađivanja zemlje,
4. Obučavanje tehničara za savjetovanje poljoprivrednika o metodima navodnjavanja,
5. Širenje aktivnosti projekta i kampanje aktivacije

2.1.2. Kreiranje novih projektnih prijedloga:

Na osnovama iskustava iz ranijih godina, NBR je već početkom 2013. godine započeo sa kreiranjem projektnih ideja / prijedloga kako bi nastavio sa aktivnostima koje zadovoljavaju interes korisnika.

2.1.2.1. IPA BiH - Srbija:

Nastavak saradnje sa postojećim i razvoj projekata sa novih partnerima.

- 2.1.2.1.1. Jačanje konkurentnosti tipičnih proizvoda SI BiH i Zlatiborskog okruga u Srbiji,
- 2.1.2.1.2. Navodnjavanjem do konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje,
- 2.1.2.1.3. Put šljive-hod kroz vijekove.

2.1.2.2. IPA BiH - Hrvatska:

- 2.1.2.2.1. Unapređenje rada poslovnih zona u sjeveroistočnoj Bosni i Hercegovini i Slavoniji,
-redizajniranje postojećeg projekta i strukture partnera i saradnika, saradnja sa RRA HRAST Vinkovci,
- 2.1.2.2.2. Razvoj tržišta ruralnih sredina,
-nastavak saradnje sa partnerskim opštinama Lovas i Topojevci drugim razvojnim agencijama iz Vukovarsko-srijemske županije

2.1.2.3. Kreiranje i učešće u partnerskim projektima prema drugim stranim fondovima:

- 2.1.2.3.1. Izrada dvije aplikacije za Vladu Norveške:
 - Razvoj tipičnih proizvoda,
 - razvoj agrobiznisa.
- 2.1.2.3.2. Učešće u Konzorciju i u kreiranju prijedloga projekta za veliki USAID – Agencija za međunarodni razvoj Sjedinjenih Američkih Država: CIVIL SOCIETY SUSTAINABILITY PROJECT IN BOSNIA AND HERZEGOVINA, Referenca :RFA-168-13-000002
- 2.1.2.3.3. Partnerstvo sa **The Pragma Corporation** (116 East Broad Street Falls Church, VA 22046Growth) i izrada aplikacije za: **Oriented Local Development (GOLD) Program in Bosnia and Herzegovina**

2.1.2.4. Kreiranje projekata preme lokalnim fondovima:

2.1.2.4.1. Apliciranje za fondove ministarstava razvoja i poduzetništva F BiH, turizma, poljoprivrede i drugim:

- posebno kreirani projekti za rješavanje konkretnih pitanja preduzetništva,
- apliciranje za LOT-ove kojima se obezbjeđuje sufinansiranje odobrenih projekata od inostranih donatora,
- izrada prijedloga projekata prema fondovima koji potiču razvoj preduzetništva u zonama povratka...

2.1. RAZVOJNO-PREDUZETNIČKI CENTAR / INKUBATOR

2.2.1. Cilj: Obezbeđenje ulova za razvoj postojećih firmi u RPC i stabiliziranje proizvodnji koje se započele početkom novembra 2009 godine

2.2.1.1. sačiniti potrebne analize i donijeti mjere za eventualnu i zamjenu preduzeća sa koje se utvrdi da nisu dostigle razvojne ciljeve,

- uključiti nadležne lokalne, kantonalne i entitetske nivoe.

2.2.1.2. Izrada projekata stabilizacije rada postojećih preduzeća i potpora novim povratničkim firmama,

- razviti potrebnu saradnju sa bankama (BBI i Turkih zirat bank) radi uključenja u programe podrške povratničkim biznisima...

2.2.2. Cilj: Razviti Plan daljeg jačanja RPC / Inkubatora u mrežama sličnih institucija u BiH i svijetu

- Ukoliko se ukaže trend gašenja Mreže poslovnih inkubatora u BiH i neažuriranje Strategije, NBR bi trebalo da inicira akciju reafirmacije Mreže kroz implementaciju postojećeg i eventualno novog projekta LED Net,
- U sklopu LED NET-a sačiniti pregled politika koje bi trebalo donijeti i koje su u funkciji podrške postojećim i novim instrumentima LER-a, pogotovo podrška RPC / inkubatorima...
- Predizajnirati projekat razvoja poslovnih zona koji je apliciran prema IPA sa Hrvatskom.

2.2.3. Cilj: Pokrenuti razvojne projekte vezane za razvoj inovacija, tipičnih i novih proizvoda

- koncept projekata razvoja inovativnosti u sektoru voća i povrća razraditi u prijedlog projekata,
- Priprema projekata razvoja tipičnih proizvoda, cilj registracija odabranog tipičnog proizvoda,
- Uraditi projekat, uspostave sektora pri RPC-Rregionalnog centra za razvoj tipičnih proizvoda,
- Rad na povezivanju ključnih aktera za podršku razvoju novih proizvoda (APM firma u RPC pri NBR)

2.2.4. Cilj: Stvoriti projektnu osnovu za kandidovanje projekata kojim bi se obezbijedila potrebna sredstva za dalji razvoj biznisa u zonama povratka

- uspostava Agrobiznis inkubatora / Centra sa nabavkom hladnjače ,
- Kreiranje i apliciranje projekata ekonomskog osnaživanja žena u zonama povratka prema lokalnim i međunarodnim donatorima...

2.3. RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA (IMPLEMENTACIJA PROJEKATA I PARTENERSTAVA SA JAVNIM, PRIVATNIM I NVO SEKTOROM) :

2.3.1. Aplikiranje za TACSO program razvoja povećanja uloge OCD u demokratskom procesu,

2.3.2. Izrada aplikacije za novi poziv za podnošenje projekta borbe protiv korupcije koje finasira Evropska unija.

Moguće je kreiranje projekta kojim bi se nastavile aktivnosti provedene projektom: Manje korupcije - više radnih mjesta

2.4. PROJEKTI IZ OBLASTI EKONOMSKE ODRŽIVOSTI POVRATKA

2.4.1. Pripremljeni projekti za koje još nije dobijen odgovor:

- **Projekat izgradnje infrastrukture za razvoj kapaciteta za preradu voća i povrća-rekonstrukcija i adaptacija objekta starog „ Motela“.** Uspostavu Agro-biznis centra u Tarevcima. Aplikacija upućena prema Vijeća ministara - **Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH.**

2.4.2. **Aplikacije prema:** federalnom i kantonalnim ministarstvima za povratak,

2.5. FINANSIJSKO-ADMINISTRATIVNI SEKTOR

Sektor obavlja: ukupno administriranje, opšte i specifične knjigovodstveno / računovodstvene poslove, servisiranje projekata i korisnika RPC / inkubatora u oblastima za koje je Sektor i zadužen. U skladu sa potrebama, u 2013. godini moguće je angažovanje dodatnih vanjskih saradnika.

Pored redovnih poslova, biće realizovani i slijedeći zadaci:

2.5.1. **Vanjske i interne edukacije,**

2.5.2. **Interne i vanjske procjene implementacije projekata,**

2.5.3. **Dodatne akcije na razvoju Sektora,**

2.5.4. **Inoviranje podataka u PADOR-u.**

III SAMOODRŽIVOST, PROGRAMSKO, KADROVSKO I FINANSIJSKO JAČANJE NBR-a

NBR će nastaviti sa daljim razvijanjem instrumenata za obezbjeđenje programske i finasijske samoodrživosti Udruženja. Krajnji cilj je uspostava održivog sistema samofinansiranja rada NBR-a. Mehanizmi dostizanja tog cilja izgrađuju se već 17 godina i isti se razvijaju kroz:

1. razvoj ljudskih potencijala (zaposlenici i vanjski saradnici),

2. programska usmjerenost prema ostvarenju ciljeva Udruženja i zadovoljavanju potreba i interesa korisnika,

3. dosljedni razvoj 4 izvora finasiranja rada NBR-a:

- prihodi od korisnika RPC / Inkubatora,
- prihodi od konsultantskih i drugih usluga,
- projekti,
- prihodi po ugovorima i partnerskim sporazumima o saradnji sa opštinama i drugim subjektima.

4. Jačanje saradnji i partnerstava koje sve više dobija na značaju jer ih preferiraju i svi donatori (većina projekata, u posljednje vrijeme, su partnerski projekti!!!!)

5. Racionalnu organizaciju rada i zadržavanje optimalnog broja zaposlenika,
6. Racionalizacija direktnih i indirektnih troškova rada Udruženja,
7. Stalno jačanje vlastitog fonda za „ dofinasiranje projekata „ -bitne stavke za provođenje projekata koje finasira EU,
8. I druge oblike....

IV SARADNJA SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA

Uspostava saradnji i partnerstava sa drugim NVO, javnim i biznis sektorom je strateško opredjeljenje NBR-a, jer obezbjeđuje prednosti i efekte koje se grade kroz:

- Zajedničko planiranje,
- Lobiranje,
- Umrežavanje,
- Afirmaciju zajedničkih nastupanja / ulaganja,
- te povezivanje i udruživanje kapaciteta: ljudskih, finansijskih, tehnoloških i pripadajućih, lokalnih i širih, naučnih i drugih potencijala,

Kroz ove mehanizme NBR će i dalje poboljšavati i oblikovati veze opština, poslovnog sektora i NVO, ta saradnja će se graditi kroz:

- nastavak implementacije projekta LED Net i projekta: „Koalicija za jači glas male privrede“ / „Coalition for higher voice of small businesses“, partnerstvo sa NVO sektorom,
- implementaciju projekta IRRI-Projekat navodnjavanja, partneri opštine Odžak i Šamac,
- saradnju sa prekograničnim partnerima:
 - Hrvatska: HRAST Vinkovci, Agencija TINTL, općine Lovas i Tompojevci, Vukovarsko-srijemskom županijom....
 - Srbija: RRA Zlatibor Užice, RRA SREM Ruma, poljoprivredno-savjetodavnim službama S. Mitrovica i Užice,
- opštinama sjeveroistočne BiH, prije svega : Tuzle i opština Bosanske posavine,
- Ministarstvo razvoja i poduzetništva Tuzlanskog kantona,
- malim i srednjim preduzećima u RPC / Inkubatoru pri NBR-u i van njega...

V JAVNOST I TRANSPARENTNOST RADA NBR-a

Realizovaće se prema lokalnim organima vlasti (Opština Modriča), mrežama i donatorima putem uobičajenih oblika i sa primjerenom formom i sadržajima izvještavanja i informisanja. Te aktivnosti biće pojačane i sa:

1. Medijskom promocijom
2. Umrežavanje (*networking*) i koaliranjem
3. Kreiranje i distribucija publikacija i drugih informacija,
4. Dodatnom afirmacijom rada organa Udruženja

Program je projiciran na osnovama realnih pokazatelja koji su identifikovani krajem 2012. i početkom 2013. godine. Dio akcija je usaglašen sa partnerima i saradnicima, te očekivanjima termina i sadržaja koje će biti poznati nakon objava novih poziva za dostavu novih projektnih prijedloga.

Modriča – Gradačac, marta 2012. godine

Upravni odbor NBR